

“Putuj knjižice, u svijet!”

Irja Jerković

Osnovna škola Mokošica, Dubrovnik

Kad čovjek odluči svoju pisanu riječ podijeliti sa svijetom, nikad ne zna kojim će putem krenuti to djelo, u koliko će ljudskih sudbina sudjelovati, hoće li živjeti...

Moja priča, *Novogodišnja čarolija*, napisana prije više od dvadeset godina, doživjela je neočekivanu sudbinu i živi lijep život. Davno napisana za samo jedno dijete, jednu stvarnu i posebnu djevojčicu, djevojčicu koja je danas mlada žena i putuje svijetom. Dakle, kao potpuno personalizirana priča, danas je “u trendu”, jer danas su personalizirane priče postale vrlo popularne. To je knjiga koja ima svoju povijest, a bila je pospremljena u dubini njezine i moje ladice više od dva desetljeća. Naravno da to nije priča samo za jednu Ivanu, to je priča i za onu vječnu djevojčicu u meni, to je itekako i moja priča. A s obzirom na to kakvu je sudbinu doživjela nakon tiskanja, nadam se da će postati priča koju će mnogi smatrati svojom, priča koja će usrećiti mnoga mala i velika srca. Posebno se nadam i veselim da će svojim ilustracijama osvjetliti i obojati mnogu tamu.

Kako je sve počelo?

Jednostavno, počelo je jednog davnog ljeta, kad smo moja mala prijateljica Ivana i ja, svakog sutona, nakon cjelodnevnog grljenja s morem, opčinjeno gledale u naše čudesne grebene, svjetionik i zalazak sunca i vodile duge razgovore. U jedno ružičasto predvečerje ona je upitala hoću li joj napisati priču. Obećala sam, sjela i napisala. I tako je nastala priča za Ivanu. Do sada je pripadala samo nama dvjema, a onda smo je, u novom tisućljeću, zahvaljujući nekim okolnostima koje su se poklopile, vratima koja su se otvorila, podijelile sa svijetom i priča je započela svoj vlastiti život u lijepoj knjižici koju je izdalo Društvo dubrovačkih pisaca, u prosincu 2013. godine.

Priču *Novogodišnja čarolija* je prekrasno i vrlo neobično ilustrirala baš još jedna Ivana! Ta morska priča nosi u sebi atmosferu isteka stare i dolaska nove godine, sa svime što jedna odnosi, a druga donosi. Govori o dva svijeta, realnom, koji često nije baš idealan i izmaštanom, koji uvijek sve olakšava. Po tome postaje ne samo moja i Ivanina priča, već priča za sve nas. Jednako se dotaknula i djece i odras-

Taktilna i originalna *Novogodišnja čarolija*

lih. Nakon predstavljanja dječje knjižice tiskane 2013. godine u izdanju Društva dubrovačkih pisaca, javile su se kolegice, učiteljice, koje su priču odmah nakon promocije čitale i obrađivale s učenicima u svojoj školi. Promocija knjige u Narod-

Promocija 2013. u Salonu od zrcala, Narodna knjižnica Grad

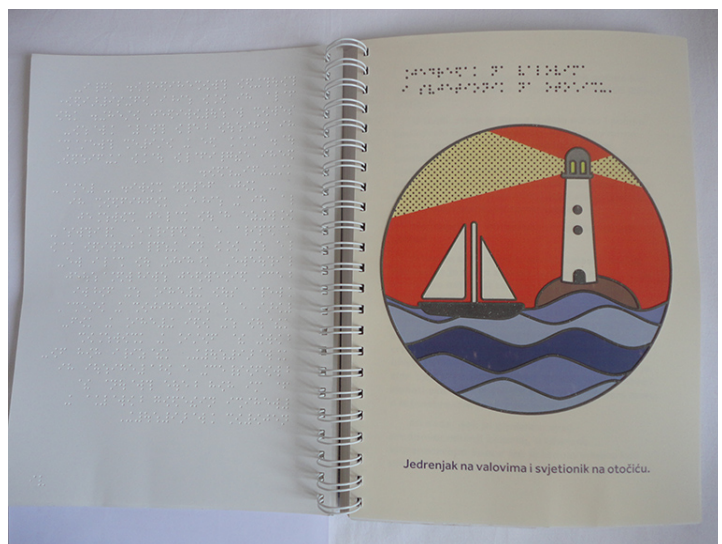
noj knjižnici Grad, u Saloči od zrcala, bila je izuzetna i nevjerojatno posjećena. Atmosfera je bila čarobna, vrlo dirljiva i izvrsno medijski popraćena.

Moja *nova* priča započinje prskalicom. Svi su u publici dobili jednu prskalicu, iz paketića na kojem na slovenskom piše “Čudežna svečka”. Oduševio me taj naziv, jer se oduvijek, od djetinjstva, kad god upalim tu “svečku”, osjećam upravo kao da sam, nekim čudom, kročila u sasvim drugi, čaroban svijet. Jednako tako se uvijek osjećam i kada gledam u more. A to činim često, jer more je moj životni suputnik koji me potpuno određuje. I kao osobu, i moje pisanje. Tako je i ova bajka izronila iz mora, a ja sam je samo zapisala. A onda je krenula na put!

Učenici s kojima posebno radim, superčitači iz knjižničarske grupe i ja krenuli smo s “Čitanjem na glas” od Pedijatrijskog odjela u dubrovačkoj bolnici (u sklopu kampanje *Čitaj mi*) do Doma za nezbrinutu djecu, čitati

svima koji su nas htjeli poslušati. Tako smo Europsku godinu čitanja naglas, u kojoj smo puno čitali naglas, te bili županijski prvaci u čitanju i putovali na nacionalno natjecanje, izvršili mojom *Novogodišnjom čarolijom*. S “Čudežnom svećkom”, prskalicom, uplovili smo u novu godinu... A u novoj godini, dogodila se čarolija kakvu nitko nije mogao ni sanjati.

U Zagrebu je knjigu vrlo toplo i nadahnuo predstavila Loris Bučević-Sanvin-

Taktilna slikovnica Novogodišnja čarolija

centi iz Knjižnica grada Zagreba. Zatim su Lions klubovi Sv. Vlaho i Libertas iz Dubrovnika odlučili svoju petu obljetnicu postojanja i humanitarnog djelovanja obilježiti tiskanjem slikovnice za slijepu djecu¹, a njihov izbor je

¹ “Novogodišnja čarolija” Irje Jerković odsad i za slijepu i slabovidne. Dulist,2014. <http://www.dulist.hr/novogodisnja-carolija-irje-jerkovic-odsad-i-za-slijepu-i-slabovidne/200606/>

pao na moju *Novogodišnju čaroliju*. Tada smo se ona i ja zaputile nepoznatom, novom stazom, stazom svjetlosti i divnih novih znanja.

Prije četiri godine sudjelovala sam u projektu izrade taktilnih slikovnica za Knjižnicu za slijepu i slabovidnu djecu OŠ Pećine u Rijeci, humanitarnoj akciji koju je među knjižničarima u cijeloj Hrvatskoj pokrenula Korina Udina i izradili smo ručno 16 slikovnica, a u Rijeci su otisnuli brajicu. Zbog toga sam donekle znala u što se upuštam, ali ipak, ovaj put je to trebalo profesionalno odraditi što je sasvim druga priča. Započela je višemjesečna suradnja s Hrvatskim savezom slijepih, koji je bio izdavač. Njihov stručni tim obavio je prilagodbu teksta za brajicu, prilagodbu slika, a izradili su i nove, jer je slika više nego u prvom, originalnom izdanju. Taktilno izdanje u cijelosti priredio je i tiskao Hrvatski savez slijepih. Rezultat višemjesečne suradnje između Lions kluba Libertas i Hrvatskog saveza slijepih je knjiga s prilagođenim tekstom na brajici i ilustracijama za slijepe, ali i originalnim tekstom u uvećanom tisku za slabovidnu djecu. Otisak na brajici rađen je u Hrvatskoj knjižnici za slijepe i slabovidne, jedinoj knjižnici koja svoj fond i proizvodi, a ova knjiga prva je takve vrste koju je Hrvatski savez slijepih i slabovidnih izdao te je samim time za sve sudionike u procesu ovaj projekt bio veliki izazov.

Tako je nova *Novogodišnja čarolija* postala prekrasna ilustrirana knjiga za slijepu i slabovidnu djecu.

Knjige će se darovati Hrvatskoj knjižnici za slijepe i slabovidne, Centru za odgoj i obrazovanje *Vinko Bek*, knjižnici za slijepu i slabovidnu djecu u Osnovnoj školi Pećine (tamo je već u uporabi, op.aut.), a otputovat će i u

Sarajevo, u Biblioteku za slijepa i slabovidna lica Bosne i Hercegovine. Louis Braille je stvorio pismo za sebe i za cijeli svijet pa tako i mi namjeravamo projekt ove Čarolije proširiti na Lions klubove u Hrvatskoj, a možda i šire, kako bi se tiskao što veći broj ovih knjiga za knjižnice i udruge slijepih. Jer, kako se u našem videćem svijetu, zadnjih godina sve više borimo za promicanje čitanja i povratak knjige, tako se u svijetu slabovidnih bore za opstanak brajice u odnosu na zvučne knjige.

Taktilna slikovnica *Novogodišnja čarolija* osvojila je svakoga tko ju je vidio. Ovaj humanitarni projekt dubrovački će Lionsi proširiti na sve Lions klubove u Hrvatskoj, kako bi se tiskao što veći broj knjiga i donirao što većem broju udruga slijepih u svim gradovima u kojima djeluju Lionsi, piše Dulist. Gradonačelnik Dubrovnika odobrio je da Grad Dubrovnik financira još 25 primjeraka, tako da će se moći donirati ostale knjižnice koje imaju odjele za slijepa i udruge.

Rad s ljudima iz Saveza na ovoj knjizi izuzetno me intelektualno i duhovno obogatio i nadam se da će naša suradnja stvoriti još puno dobre čarolije života.

Zajedničko čitanje u domu "Maslina"

Ovogodišnji Mjesec knjige 2014. posvećen ljubavi, započela sam 15. listopada na Svjetski dan vida i Dan bijelog štapa, organizacijom susreta “Susret glasa, dodira i dobrote”, u prekrasnom Ljetnikovcu Bunić Kaboga, u Rijeci dubrovačkoj. Sastali smo se na jednoj od najljepših i najdirljivijih promocija knjiga dotad, u plemenitom ambijentu naših starih, članovi Lions klubova Sveti Vlaho i Libertas, svi prijatelji i gosti, te oni kojima je susret bio posvećen, članovi du-

brovačke udruge slijepih. Tekstove slikovnice pročitala je Fani Antičević, naša mlada sugrađanka, kojoj su Lions klubovi iz Dubrovnika prošlogodišnjom donacijom pomogli unaprijediti poslovanje. Slušali smo našu Fani

Promocija taktilne slikovnice 2014: Fani Antičević i Irja Jerković

Promocija taktilne slikovnice 2014. u ljetnikovcu Kaboga

kako dlanom očarano čita *Novogodišnju čaroliju*. Okupilo nas je pismo koje se svojim dubokim značenjem i plemenitim smislom za čovječanstvo izdvaja od svih pisama u povijesti, Braillevo pismo.

Sama spoznaja da će slijepo dijete, zahvaljujući ovoj knjižnoj čaroliji, uspjeti dočarati sebi čaroliju mora, obojati radošću života i samopouzdanja barem jedan svoj dan, potpuno je neizreciva. Jer je čarolija!

Jedna mala bajka na svom je putu do čitatelja dospjela toliko daleko koliko nije ni sanjala. Možemo samo zamišljati i radovati se tome kolike će sudbine dotaknuti i kolike mašte potaknuti. Zato, ne može se bolje poželjati svome djelu niti bolje to izraziti od velikog Tina Ujevića pa kažem samo, njegovim riječima: "Putuj knjižice, u svijet!"